

Interventie van de Nederlandse delegatie op de Europese bijeenkomst in Praag

Met het oog op de komende bisschoppensynode over synodaliteit, zijn wij samen opgelopen in geloof, terwijl we hebben gebeden, geluisterd, en onze hoop en zorgen met elkaar hebben gedeeld.

In verschillende groepen in de hele Nederlandse kerkprovincie hebben de gelovigen en de bisschoppen gereflecteerd op het werkdocument “Vergroot de ruimte van uw tent”. Het proces van voorbereiding op de synode, dat nu bezig is, heeft de gelovigen nog niet massaal in beweging gebracht, noch in de parochies, noch in andere groepen. Daar moeten we ons rekenschap van geven. We zijn momenteel aan het leren door te doen. We moeten ons luisteren en ons spreken inoefenen, 1. om meer mensen erbij te betrekken, 2. omdat er stemmen in harmonie hebben geklonken en stemmen die elkaar tegenspraken, of minstens leek dat zo. Daarom is het nodig dat we meer luisteren en praten met elkaar, om elkaar beter te kunnen verstaan.

De inzichten van de gelovigen tonen de noodzaak van voortgaande dialoog aan, zowel binnen de Kerk als met anderen. Volgens paus Paulus VI zijn er diverse dialogen te onderscheiden: binnen de Katholieke Kerk, met andere Christenen, met andere godsdiensten en met alle mensen van goede wil in de samenleving van vandaag.

De drie gespreksvragen werden in de diverse rapporten in de Nederlandse kerkprovincie als volgt beantwoord:

Inzichten

De methode van geestelijk gesprek werd overal op prijs gesteld. Men voelt het belang om hiermee door te gaan en dit verder te ontwikkelen in de toekomst. Luisteren moet onze basishouding worden.

Alleen als we luisteren naar de stemmen die niet vaak worden gehoord, kunnen we groeien en tot onderscheiding komen. We willen speciaal de stemmen horen van specifieke groepen binnen de Kerk: de armen, de gemarginaliseerden, degene die zich in de steek gelaten of onwelkom voelen, de LHBTQ-gemeenschap, gescheiden en hertrouwde mensen, migranten, en mensen wier leven niet is gelopen zoals zij hadden gehoopt.

Jonge mensen zoeken meer dan ooit naar ergens bij horen, authentiek en autonoom. Vele lijden aan depressie en eenzaamheid en niemand kijkt echt naar hen om, luistert naar hen. Jonge mensen zijn NU al in onze Kerk aanwezig, niet alleen in de toekomst.

Spanningen en divergenties

In de rapporten van onze bisschoppenconferentie lezen we over de ervaren onevenwichtigheid in de waardering van de roeping die leken meekrijgen met hun doopsel en die van de geestelijken; we lezen over angst van geestelijken voor leken met uitgesproken opvattingen.

Er is nood aan echte verbinding en solidariteit van de parochies met mensen die het kerkgebouw niet binnenkomen, met migranten die hun weg zoeken naar onze gemeenschappen, en met andere groepen Christenen en met andere mensen van goede wil.

Er is een spanning voelbaar tussen barmhartigheid en waarheid, in het bijzonder wanneer mensen worden geconfronteerd met de gebrokenheid van het bestaan en met hun kwetsbaarheid.

De geloofstaal die in de Kerk wordt gebruikt, verschilt vaak sterk van de taal die mensen verstaan en die ze gebruiken in het dagelijks leven in de samenleving van vandaag.

Verder worden de kloof tussen rijk en arm en de ecologische bedreiging van onze schepping niet voldoende aan de orde gesteld in het DCS.

Prioriteiten en terugkerende thema's

Zonder enige twijfel wordt de deelname van leken en speciaal van vrouwen op alle niveaus in de Kerk gevoeld als een prioriteit. Een steeds terugkerend thema in de rapporten is dat de Kerk de stem en de specifieke kwaliteiten van vrouwen op het vlak van leiderschap en gemeenschapsopbouw, nodig heeft.

Een ander punt dat steeds terugkomt, is het verlangen naar een inclusievere Kerk waar mensen zich welkom weten. Het is noodzakelijk dat de participatie van alle leken groeit, om tegemoet te kunnen komen aan dit verlangen. We kunnen dat niet negeren, vooral omdat in onze maatschappij de gebrokenheid van mensen zo zichtbaar is. Bovendien zijn alle gedoopten geroepen om deel te nemen aan de missie van de Kerk, door hun geloof en hun hoop te delen.

Er is nood aan vorming, aan meer kennis over ons geloof en aan evangelisatie. Evangelisatie in de zin van samen het pad lopen in een ontmoeting van hart tot hart. En ook een vorming in het echt DOEN van synodaliteit, in het in praktijk brengen ervan; een echt luisteren naar elkaar en naar de Heilige Geest is noodzakelijk. Daarbij is ook contemplatie en stilte nodig; er bestaat een verlangen daarnaar in dit verband.

We kijken hoopvol naar de toekomst, in de wetenschap dat er in het echte luisteren naar elkaar en in een echte ontmoeting, een persoonlijke gave aan elkaar zit.

Om af te sluiten

Het vergroten van de ruimte van onze tent moet altijd in het kader staan van de missie van de Kerk, die trouw is aan haar identiteit en die bewust is van de Heer die iedere persoon aanspreekt vanaf het moment dat zij of hij tot bestaan komt (vgl. CKK 27 / GS 19).